

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Baggrund

Indtil den 1. april 2006 fandtes reglerne om navne i lov om personnavne (navneloven), jf. lov nr. 193 af 29. april 1981 med senere ændringer. Loven byggede i mange henseender på Danmarks første egentlige navnelov, Lov om Navneforandring fra 1904. I 2002 nedsatte justitsministeren et udvalg, der fik til opgave at overveje en liberalisering og modernisering af reglerne om navne. I juni 2004 afgav udvalget betænkning, og den 23. februar 2005 fremsatte ministeren for familie- og forbrugeranliggender (der i mellemtiden havde overtaget navneområdet) forslag til en ny navnelov. Loven blev vedtaget den 24. juni 2005 og trådte i kraft den 1. april 2006.

Navnelov, lov nr. 524 af 24. juni 2005, indebærer en fuldstændig revision af reglerne om navne. Reglerne er liberaliserede og moderniserede, og sagsgangen er forenklet. Loven bygger på det princip, at en persons navn i første række er et privat anliggende og kun i anden række et spørgsmål, som samfundet har en interesse i at regulere. Som følge af loven kan det blandt andet nævnes, at efternavne, der bæres af 2.000 personer eller flere, er frie og kan tages af enhver, og at det nu er muligt at tage sit mellemnavn som efternavn. Endvidere har ægtefæller fået mulighed for at tage hinandens mellemnavne, ligesom ugifte samlevende kan tage hinandens mellem- og efternavne. Der skelnes ikke længere mellem giftenavne og andre navne.

Efter den tidligere navnelov skulle der med en række undtagelser betales et gebyr på 3.000 kr. for udstedelse af navnebevis. Navnebevis blev udfærdiget i statsamterne (nu statsforvaltningerne), der udfærdigede ca. 3.000 navnebeviser årligt, hvoraf der blev betalt for ca. 1.000 årligt. Navneændring ved anmeldelse til ministerialbogen, herunder fornavnsændring, var gebyrfri.

Fra navnelovens ikrafttræden, den 1. april 2006, og indtil 1. januar 2007 er der gennemført ca. 100.000 navneændringer. Ved fremsættelse af forslaget til den nye navnelov blev det skønnet, at det samlede antal navneændringer årligt ville stige fra ca. 44.000 til ca. 61.000. Stigningen i antallet af ansøgninger om navneændringer skyldes dels de udvidede muligheder for navneændringer, som den nye mere liberale navnelov giver adgang til, dels at de navneændringer, der tidligere var pålagt et gebyr, er gjort gebyrfrige.

Som følge af den markante stigning i antallet af ansøgninger om navneændringer, der er sket efter ikrafttrædelsen af navneloven den 1. april 2006, har Dansk Folkeparti og regeringen, under forhandlingerne om Finansloven for 2007, indgået en aftale om indførelse af et gebyr for navneændringer, herunder fornavnsændringer, som ikke følger af vielser og børns navneændringer som følge af forældrenes navneændringer.

2. Afgrænsning af navneændringer, der pålægges gebyr

Det forventes, at antallet af navneændringer uden indførelse af et gebyr vil stabilisere sig på ca. 75.000 årligt, hvoraf ca. 50.000 vil være omfattet af det foreslåede gebyr efter den nedenfor beskrevne afgrænsning. Det forventes endvidere, at antallet af gebyrpålagte navneændringer vil falde med ca. 30 pct. i forbindelse med indførelse af gebyret, d.v.s. til ca. 35.000 årligt.

Ifølge aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti skal der sikres omkostningsdækning gennem et gebyr, der som udgangspunkt dækker alle navneændringer, som ikke følger af vielser og børns navneændringer som følge af forældres navneændringer.

Det ligger til grund for overvejelserne om afgrænsning af, hvilke navneændringer der skal pålægges et gebyr, at en sådan afgrænsning skal være let gennemskuelig for såvel borgere som administrative myndigheder, således at der ikke opstår unødigt tvivl om, hvorvidt der skal betales gebyr for en navneændring.